

Helyesírási feladatok – Megoldókulcs

1. Egészítsd ki a következő szavakat a megadott magánhangzók rövid vagy hosszú alakjával! 10/

i-í
hívat
hívatlan
hízékony
hizlal
tízen
vígasztal
ízület
bízik
biztat
nyírbál

2. Írd le helyesen a következő egybeírt összetett szavakat, szókapcsolatokat! 12/

nap nap után

narancsízú

acél mérőszalag

fel-le járkal

tízperces

vízvezeték-szerelés

körös-körül

össze-összenéznek

gyermekrajzpályázat

autó-motor sport

ámult-bámult

mendemonda

3. Húzd alá a helyes írásmódú családneveket! 8/

Vörösmarty vagy Vörösmarthy Mihály

Weselényi vagy Wesselényi Miklós

Csontvári vagy Csontváry Kosztka Tivadar

Damjanics vagy Damjanich János

Munkácsi vagy Munkácsy Mihály

Szinyei vagy Szinnyei Merse Pál

Eötvös vagy Eötwös Loránd

Bolyai vagy Bólyai Farkas

4. Alkalmazz kötőjelet ott, ahol szükséges!**10/**

Széchenyi-díjas

Liszt-rapszódia

Duna menti

Bakony hegység

Hungária együttes

csekk-könyv

itt-tartózkodás

Tokaj környéki

Európa-szerte

ENSZ-katona

5. Egészítsd ki a következő szavakat I vagy II betűvel!**10/**

celló, csemlaló, furesáll, ildomos, állvány, álszent, álnok, válfaj, alliteráció, hallgatag

6. Írd a táblázat utolsó oszlopába a helyesen írt forma/formák betűjelét/betűjeleit!**10/**

A	B	C	
Tisztelt Igazgató Úr!	Kedves barátom!	Drága jó anyám!	A,B,C
Marseille-ben	Gertrudis-szal	Kis-sel	A
harmónikus	múlandó	vízen	C
pécsi Nemzeti Színház	nemzetközi nőnap	Petőfi Sándor-os	B, C
9.-en	2016 tavaszán	márc. 15.-én	A, B
ELTE-re	Ft-al	Bp.-i	A
paszíroz	aszisztens	plusz	C
elbocsájt	erkélyjelenet	folymon	B, C
le-ge-lő-re	Vesz-prém	Sha-kes-pe-a-re	A
boxol	allegórikus	alagsor	C

*Csak akkor jár a pont, ha valamennyi helyes formát felismeri!***Összesen: 60 pont****Elért pontszám: _____**

Tollbamondás

Lotz Jánost Roman Jakobsonnak, a Prágai Nyelvész kör alapító tagjának javaslatára 1947-ben hívták meg a New York-i Columbia Egyetemre először csak vendégtanárnak. Lotz habozott, hogy elfogadja-e a meghívást, de aztán hamar otthon érezte magát a metropoliszban. Jakobsoné mellett egy nagyon jelentős nyelvészeti körrel is megismerkedett, tagjai között a magyar származású Sebők Tamással, akivel rendszeresen találkoztak és együtt dolgoztak. Lotz két év múlva az általános és összehasonlító nyelvészet professzora lett a Columbián, majd 1953–67 között az urál-altaji nyelvészeti kutatások központját igazgatta. Emellett magyar nyelvészetből, fonetikából, verstanból, magyar irodalomból és magyar művelődéstörténetből, finnugor nyelvekből és nyelvészetből is tartott előadásokat. Professzorként közkedvelt és közismert volt, óráira előszeretettel jártak azok a diákok is, akik nem nyelvészetet tanultak. A magyar nyelv szerkezetéről, törvényszerűségeiről angol nyelven beszélt, így előadása hozzáférhető volt azok számára is, akiknek nem magyar volt az anyanyelve.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára!

1/ Roman Jakobson (ejtsd: román jakobzon)

2/ urál-altaji (mondd meg a diákoknak, hogy ez nem tulajdonnév)

Hívjuk fel a diákok figyelmét, hogy a Prágai Nyelvész körnek ez a hivatalos neve!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos pontszámból (vesszőhiba is!).

A vesszők helyét nem mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

Feladatok**1. Fejezd be a mondatokat a szövegből szerzett információkkal!****3/***Állítás: A tehetség gondozásnak egyik területe az anyanyelvi képességek fejlesztése.*

Igaz,

mert a versenyt kiíró intézmény pl. Kiváló Akkreditált Tehetségpont.

mert a versenynek nevet adó pl. Lotz János tehetséges nyelvész volt.

mert a kreatív feladatok pl. fejlesztik az anyanyelvi képességeket.

2. Csoportosítsd a verseny célkitűzéseit a megadott szempontok szerint!**10/***A táblázatban a kulcsszavakat tüntettük fel*

Szövegalkotásra vonatkozó célok	Anyanyelvi fejlesztésre vonatkozó célok	Logikai kapcsolatok megállapítása a cél	Nem a nyelvre vonatkozó fejlesztések
vázlatkészítés	szókincs	állítások	vizuális kommunikáció
tartalmi összefoglaló	kreativitás	ok-okozati	megfigyelés
érvelés	szövegértés	indoklás	

3. Rejtvény**7/**

A függőlegesen beírandó hatbetűs szavak mindegyike szerepel a szövegben.

Mindegyik szóban legalább két rövidebb szót találsz. Keresd meg ezeket a szavakat!

A	T	S	S	M
L	A	Z	Z	A
A	N	É	A	G
P	U	L	K	Y
O	L	E	M	A

S	Ó	S	A	R
---	---	---	---	---

1-1 pont megoldásonként.

- | | |
|-------------------------|--|
| 1. Nagyon körültekintő. | Szópárok: ALAP – LAP/OS (több megoldás) |
| 2. Diák az iskolában. | Szópárok: TAN – LÓ (az u kimarad) |
| 3. Terjedelmes. | Szópárok: SZÉL – LES (az l-t kétszer használjuk) |
| 4. Foglalkozási ág. | Szópárok: SZAK – MA |
| 5. Anyanyelvünk. | Szópárok: MA/G – AGY/AR (több megoldás) |

2 pont: az összes szópár megtalálása

1 pont: 3-4 szópár

0 pont: 0-2 szópár